

Óli Jacobsen

Johanna í Ytstahúsi: HÚSPLÁSS Í KEYPMANNAHAVN FYRI 100 ÁRUM SÍÐANI

Húspláss kundu vera sera ymisk, tað ásannaði Johanna, tá ið hon kom til Danmarkar

2. partur

I Keypmannahavn fekk Johanna ymisk húspláss. Tað vóru ofta vánalig kor hjá arbeidsgentum tá í tíðini. Lønin var lítil. Fritíðin var avmarkað, vanliga ein seinnapart aðra hvørja viku. Kamarið hjá arbeidsgentuni var lítið og skirvisligt, men tað var heldur ikki tann stóra tíðin, ein kundi vera har.

Fyrstu fólkin, Johanna arbeiddi hjá í Keypmannahavn, var ein týsk kvinna og hennara vaksnu dóttir.

Báðar spældu sera fornemmar. Tær skuldu tiltalast "Fruen" og "Frøkenen". Tað var nærmast ein deyðsynd at siga "De".

Tær gjørdur einki heima, so hetta mátti Johanna um. Umframt vanliga reingerð og matgerð, skuldu tríggar kolovnar reinsast hvønn morgun. Øskan skuldi berast út, og so skuldi koks og brenni berast upp úr kjallaranum. Síðan skuldi kykast í øllum trimum ovnum. Hetta skuldi gerast tíðliga á morgni, tí damurnar báðar kravdu, at tað skuldi vera heitt inni, tá ið tær komu upp.

Fyrst skuldu tær eisini hava kaffi á songina og so hjálpt til at lata seg í. Síðan skuldu sengurnar reiðast upp, og tað gerast skuldi reint í sovikømunum. Eisini skuldu náttpottarnir tømast.

Tá ið hetta var gjørt, skuldi gerast reint í allari íbúðini umframt at farast skuldi fleiri ferðir niður í kjallaran eftir meira koli.

Ein døgurði við tveimum rættum skuldi vera klárur kl. 12.30. Ein dag um vikuna skuldu allir rútar pussast uttan og innan. Alt silvur og messing skuldi eisini pussast. Hesar dagar mátti Johanna fara serliga tíðliga upp. Eisini var stórvask eina ferð um vikuna, og tá skuldu klæðini eisini stívast.

Tað hendi eisini, at frúan fekk vinkonur á vitjan. Tær skuldu hava

te við heimabakaðum smákøkum, og hesar mátti Johanna minnst til at baka dagin fyri.

Tá ið dagsins arbeiði var liðugt, skuldi gerast nátturði. Aftaná skuldi vaskast upp, og so skuldi keypast inn til dagin eftir. Tá mátti hon fara í fleiri handlar, tí tað skuldi keypast, har tað var biligast.

Hetta var so strævið, at Johanna sovnaði næstan áðrenn hon fekk lagt hōvðið niðurat, tí longu kl. 6 morgunin eftir mátti hon upp aftur.

Hon kundi sjálvandi ikki náa alt, og hon mátti finna seg í at fáa ábreiðslu, um silvurlutirnir ikki vóru nógv væl pussaðir.

Tá ið veturin var farin afturum lætnaði eitt sindur, tí tá var ikki tōrvur á so nógvum koksi til ovnarnar. Men hon gjørdi av, at her skuldi hon ikki vera ein vetur afturat.

Arne: Fyrimunur at vera føroyingur

En dag så mor i Berlingske Tidende en annonce, der fangede hendes interesse.

Naturligvis fik hun ikke lov til at læse den avis, damerne holdt, men nu hvor der ikke skulle fyres, måtte hun bære gårdsdagens avis ned med affaldet.

Så kunne hun midt på køkken-trappen lige nå at kaste et hurtigt blik på annoncesiden. Hun lagde mærke til en overskrift: "Barne-pige søges", og den annonce rev hun ud, før avisen blev smidt væk.

Det var en fru Brinch på Toldbodvej, der ønskede en pige til pasning af to mindre børn samt lettere husgerning. Det interessante var, at pigen måtte være villig til at tage med familien på skibsrejse nogle uger om sommeren.

Heldigvis var der kun 10 minutters gang til Toldbodvej, og Johanne opsøgte fru Brinch den første frieftermiddag. Hun viste sig at være en meget sød og hjertelig dame. Der havde allerede været

Elstu hús á Skipanesi, í Grótinum, kent persóns- og skipanavn í Klaksvík.

to ansøgere, piger, der begge havde passet børn tidligere, men ingen

af dem havde nogensinde været udenfor København, hvilket fru

Brinch fandt betænkeligt.

Fruens mand var nemlig kaptajn på en fragtdamper, der sjældent kom til København. Til gengæld plejede hun og børnene at tilbringe et par måneder af sommeren ombord på skibet, sådan at hun så lidt mere til sin mand, og børnene kunne lære far at kende. Nu kom heldigvis Johanne, der havde været barnepige i England i flere år - og allerbedst - var fra Færøerne, hvor man jo fra barnsben måtte være vant til havet og til skibe. Johanne undlod at sige hende imod, og så fik hun pladsen fra 1. september 1909.

Næstan sum Paradís

Sammenlignet med forholdene i den forrige plads, var det næsten som at komme i Paradis. Ganske vist fik hun ikke sit eget kammer, men hun fik et stort og lyst værelse, som hun delte med børnene, en dreng på fem og en pige på tre år.

Hendes hovedopgave var at passe børnene dag og nat, men heldigvis var det søde og velopdragne børn, der hurtigt kom til at holde af den nye barnepige.

Alt det grovere rengøringsarbejde, storvask m.m. blev passet af en kone, der kom tre dage om ugen, og da fru Brinch som oftest selv lavede mad, var det - syntes Johanne i hvert fald - kun lettere husgerning, hun skulle udføre.

En times tid hver dag gik Johanne tur med børnene, og det var ganske dejligt, for omgivelserne

Johanna kom at sigla nógv, eisini sum arbeidskona. Her er hon avmyndað á brúnni á eini sínum mongu ferðum.